

ÅRSPLAN

Nardosletta barnehager

2019 - 2023

ÅRSPLAN 2019 - 2023

Årsplanens utgangspunkt:

Denne årsplanen er bygd på Lov om barnehager, rammeplanen for barnehager, og Trondheim kommunes enhetsavtale for 2019 - 2023.

Trondheim kommunes enhetsavtale har følgende mål som vi arbeider etter (2019 - 2023)

1. Barn og unge har fremragende kompetanse sosialt, språklig og faglig.
2. Barn og unges oppvekstmiljø er alle voksnes ansvar
3. Barn og unge er unike og hører til i samme fellesskap
4. Vi er et felles lag som møter barn og unge med kjærlighet, kompetanse og respekt

Årsplanen gir informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barns allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barnas hjem. Årsplanen er derfor et arbeidsverktøy for oss pedagoger i hverdagen og viser hvilke verdier og holdninger vi handler etter.

I tillegg viser vi i årsplanen hvordan det pedagogiske innholdet skal følges opp, dokumenteres og vurderes.

Barns muligheter for medvirkning i egen barnehagehverdag synliggjøres i vårt verdigrunnlag.

Rammeplanen (2017) er bygd opp med sju fagområder som skal være synlig i alt vårt pedagogiske arbeid. Alle barn skal oppleve en progresjon i erfaring, kunnskap, muligheter, formidling, aktiviteter og forståelse tilpasset sitt ståsted for hvert fagområde gjennom barnehagetiden.

Barnehageloven § 1 formål, 1.ledd omfavner det Nardosletta barnehager skal stå for:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er i forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende, og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

INNHold	SIDE
VISJON: “Felleskap - felles skapt”	3
Kort om Barnehagen	3
Stein saks papir strategi	4 og 5
Nardosletta barnehagers verdigrunnlag	6
Det psykososiale læringsmiljø	7
Læringsmiljøet ute	8
Enhetsmål... Mål 1: Barn og unge har fremragende kompetanse sosialt, språklig og faglig. Mål 2: Barn og unges oppvekstmiljø er alle voksnes ansvar Mål 3: Barn og unge er unike og hører til i samme fellesskap Mål 4: Vi er et felles lag som møter barn og unge med kjærlighet, kompetanse og respekt	9
Implementering av ny Rammeplan Kjernekomponenter Livsmestring og helse, Bærekraftig utvikling og overganger	10,11,12,13,14 og15
Vurderingsarbeid	16
Foreldresamarbeid/Samarbeidspartnere	17
Tradisjoner og høytider	18

Kort om Barnehagen

Nardosletta barnehager ble etablert januar 2018, og består av Vestlia barnehage og Jotunheimen barnehage. Barnehagene har felles administrasjon bestående av leder, avdelingsleder og konsulent. Enheten har omlag 33 årsverk personal og 134 barn.

Jotunheimen barnehage består av to avdelinger, en småbarnsavdeling og en storbarnsavdeling. Vestlia barnehage består av Bjarnehuset med to storbarnsavdelinger basert på utegrupper, og Arnehuset med tre småbarnsavdelinger og en storbarnsavdeling.

Nardosletta barnehager har som mål å være en lærende organisasjon, og jobber systematisk med veiledning og refleksjon for å skape en delingskultur som bidrar til oppnåelse av barnehagens mandat og organisasjonens mål. Gjennom kritisk refleksjon og dialog utvikles barnehagene, og vi tar bevisste valg på vegne av og sammen med barn. Prosjektarbeid, pedagogisk dokumentasjon og systematisk vurderingsarbeid er viktig kunnskap- og kompetansegrunnlag for arbeidsmåtene vi velger.

Vi er inspirert av filosofien fra barnehagene i den Italienske byen Reggio emilia som mener at barn er kompetente, og at de selv finner sin vei til læring, ved hjelp av gode, tilstedeværende og engasjerte pedagoger. Vi bruker refleksjon som verktøy til utvikling av egen praksis der barnet alltid er i sentrum.

Vi deltar i Trondheim kommunes nettverk "Barn og rom" som har blitt en av mange arbeidsmåter for skape gode læringsmiljø for alle barn i barnehagen. Ved å lage arenaer, kroker og rom som tar utgangspunkt i barns interesser og inspirerer til å utforske og skape i relasjon med andre jobber vi kontinuerlig med å tilføre og endre det fysiske rommet og materialet vi tilbyr.

Vår visjon : FELLESSKAP - FELLES SKAPT

SteinSaksPapir :

Om lag 300 elever i Trondheimsskolen blir utsatt for alvorlig mobbing/utenforskap. Ungdataundersøkelsen viser at mange ungdommer er plaget av psykisk helse og kjenner seg ensomme.

Med bakgrunn i arbeidet et ekspertutvalg bestående av forskere, berørte innbyggere og barna selv, er alle som jobber med barn og unge i Trondheim kommune nå klar for å ta fatt på de komplekse utfordringene som finnes blant barn og unge i kommunen vår.

Ekspertutvalget ble rekruttert gjennom annonsering i media. Utvalget har bestått av innbyggere fra 13 – 87 år med stort engasjement for å delta i arbeidet for å skape sterkere fellesskap for barn og unge. Det at så mange får et eierskap til utfordringene vi står overfor, er i seg selv et viktig steg på veien mot et varmere og rausere oppvekstmiljø.

Utenforskap kan handle om å bli utsatt for sosial utestenging på ulike måter, eller hvis en tilhører en identifisert minoritetsgruppe; etnisk, religiøst, eller seksuelt. En rekke studier viser at selv kortere perioder med sosial utestenging (også fra grupper på Internett) medfører klart redusert følelse av tilhørighet, mening og kontroll.

Livet er ikke for nybegynnere. Barn og unge må også lære å forstå at det er greit at ikke alt alltid går bra og etter planen. Et normalt barne- og ungdomsliv handler også om å være trist, bekymre seg, være redd og føle seg avvist. Barn og unge må også tilegne seg kunnskap om det å møte og håndtere motgang. I noen tilfeller holder det at barn og unge får voksen veiledning til å mestre motgang og finne fellesskap der de opplever mestring.

Handlingsplanen “Stein, saks, papir” er en god strategi og en god plan, men vi må alle jobbe med våre holdninger og vår atferd for å bygge et rausere og varmere oppvekstmiljø.

Vi på Nardosletta barnehage skal i samarbeid med foreldre og andre samarbeidspartnere jobbe målrettet og systematisk for å skape gode barnefellesskap for **ALLE** barn .

HVORDAN SKAL VI JOBBE MED DETTE?

- Vi har ny handlingsplan som skal skape et godt psykososialt miljø i Nardosletta barnehage. Denne skal alle kunne bruke aktivt til enhver tid i barnehagen.
- Vi skal ha oppstart og tilvenning av nye barn og deres familier våren før de starter i barnehagen. Tilvenningen starter med besøk en time i uka frem til sommeren. I august starter barna i gruppe og har oppstart minst 5 dager sammen med mor eller far. Alle nye familier blir invitert til et foreldremøte før oppstart.
- Gjennom dugnadsarbeid i barnehagen har vi en ny målsetting om å skape gode relasjoner, bygge nettverk og etablere vennskap mellom familier i barnehagen.
- Vi har en felles "regel" om at personalet og alle som kommer inn i barnehagen, både barn og voksne, skal hilses på og si "HEI" og "HADE."
- Foreldre/foresatte SKAL ha mulighet til å inkluderes, inviteres, få medvirke i de fleste prosjekter barnehagen jobber med.
- Vi har som mål for perioden å skape en tradisjon med å invitere naboer/besteforeldre/onkler og tanter osv. inn i barnehagen til konserter, kafe o.l for å styrke fellesskapet i nærmiljøet.

Nardosletta Barnehagers verdigrunnlag

Trondheim kommunes verdi ord er åpen, modig og kompetent.

Å erfare gode samspill relasjoner vil gi barn et positivt bilde av seg selv i møte med andre.

Vi møter barnet med en tenkning om at alle barn er individuelle med sine egne styrker, utfordringer og forutsetninger. Alle barn er kloke og kompetente ut ifra det individet de er. Vi vil møte barna der de er, dvs. i en sammenheng med tiden og samfunnet vi lever i. Vi vektlegger: " Å få møte seg selv som en verdifull medspiller kan være EN nøkkel til å frigjøre barns ressurser og positive kvaliteter".

Vi ser nødvendigheten av felles fokus og oppmerksomhet, hvor maktforholdet mellom barn, og voksne, trer tilbake og gir plass for likeverdighet og gjensidighet. Hva/hvem får barn lov å være i vår barnehage?

Vi må gå i dybden og utfordre oss selv, og se barnesynet vårt med forankring i kunnskap omkring barnehagen som lærings- og dannelsesarena.

Vi skal skape gode møteplasser der barn får mulighet til å kjenne seg forstått og akseptert, og til å uttrykke mer av seg selv uten å stå i fare for å bli avvist eller utelukket fra fellesskapet (Bae, 1996).

Vi er inspirert av filosofien fra barnehager i Reggio Emilia. Der mener de at barn er kompetente, og at de selv finner sin vei til læring, ved hjelp av gode, tilstedeværende og engasjerte pedagoger. Vi støtter oss til dette, og fornyer og utvikler vår pedagogikk gjennom refleksjon over egen praksis, alltid med barnet i sentrum.

Det er viktig at vi skaper struktur for barna. For å skape et stimulerende rom, må vi undersøke og observere først. Vi må være tilstede for å forstå det, forstå barna og opprettholde rommet, veilede og stimulere, prate om det som er og leke.

"Barn kan ikke være kompetente uten å ha et kompetent miljø" - Carlina Rinaldi

Det psykososiale læringsmiljøet.

Barna skal få mulighet til å styrke sine identiteter, gjennom å eksperimentere og ta i bruk ulike materialer. Utforming av det fysiske miljøet ute og inne gir viktige rammebetingelser for barns trivsel, opplevelser og læring. Her skal voksne sammen med barn ta i bruk den 3.pedagog: Rommene, stasjonene, materialene, utstyr og leker.

De voksne skal være til stede og ha blikket for fantasi og skaperglede, samt støtte opp om barns initiativer og være igangsettere der det er behov.

Vi skal legge til rette for at det fysiske miljøet gir rom for læring og mestring ved at det kan veksles mellom leik, læring, konsentrasjon og utfoldelse. Dette er igjen grunnlaget for fysisk og psykisk velvære. Leker, materialer og utstyr må være plassert slik at barna kan "klare selv".

Stasjoner og rom må være selvinstruerende, slik at det er tydelig for barna hva rommene tilbyr. Det skal organiseres slik at det støtter og inspirerer.

God organisering av rom, miljø og materialer skal støtte og inspirere.

Barn har naturlig forhold til humor og glede, som vi voksne må lære dem å ta vare på og utvikle videre.

Personalet skal være nær barnet slik at det fanger opp stemninger, oppfatter barns uttryksmåter og støtter på en god måte, slik at barnehagen bidrar til positiv felles kultur og atmosfære. Hvordan skal vi sammen lære som en lærende organisasjon? Hvordan synliggjør vi vår pedagogiske praksis?

Praksisfortellinger og pedagogiske dokumentasjoner gir oss større muligheter til å artikulere taus kunnskap, samt å bygge et felles grunnsyn.

Vi vil øke og utvide personalets kompetanse til å følge barns spor og legge bedre til rette for meningsskapende relasjoner og barns evne til å lære av hverandre i dannelses- og læringsprosesser.

Samfunnet vårt er i stadig endring og som konsekvens, må vi gi rom for endringskompetanse i personalgruppa. Synet vårt på barn, barndom og læring påvirkes av det, vi vil være lydhøre for det nye og være underveis. Refleksjon og veiledning er viktig og vår arbeidsmåte for endring.

Hvordan skal vi jobbe for å oppnå dette?

Nedenfor er link til enhetens **HANDLINGSPLAN** for arbeidet med barns psykososiale miljø i Nardosletta barnehager:

<https://docs.google.com/document/d/1u3O19ZaYnpi8SPlep2-KUR8Ecor2Ji4VCZWk BqIRNz0/edit>

Læringsmiljøet ute.

Uteområdet i barnehagen:

“I Barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling” (RP).

Miljøet ute er like viktig som miljøet inne. Vi ønsker her å tilby noe annet enn de fleste lekeplasser tilbyr. I tillegg til bøtter, spader, sykler osv, har vi kjøkkenhage, egen byggeplass med byggemateriale, naturmateriale, rør, tromler, stoff o.l

Vi skal også gi barn mulighet til jevnlig å leke i naturen der de får utfolde seg og bruke kroppen sin i møte med det naturen har å tilby. Skogen skal være en naturlig lekearena for barna i Nardosletta barnehager.

Pedagogene jobber daglig med å holde uteplassen i orden.

i tillegg til uteområde i barnehagen har vi mulighet til å dra med buss til biblioteket, byen, museum, akebakker o.l

Trondheim kommunes enhetsavtale har 4 følgende mål som vi arbeider etter (2019 - 2022)

1. Barn og unge har fremragende kompetanse sosialt, språklig og faglig.
2. Barn og unges oppvekstmiljø er alle voksnes ansvar
3. Barn og unge er unike og hører til i samme fellesskap
4. Vi er et felles lag som møter barn og unge med kjærlighet, kompetanse og respekt

Våre overordnede tiltak for å oppnå dette er:

- Vi skal jobbe med relasjonskompetanse i alle barnegrupper. Vi skal skape gode møteplasser der barn og voksne må samhandle og samskape.
- Vi skal fremheve enkeltbarn i gruppa for å styrke selvfølelse og selvbilde til alle barn
- Vi skal ha fokus på språk, og bruke ulike metoder for å styrke alle barns språkutvikling.
- Vi skal bruke refleksjon som verktøy for å sikre at alle barn får utvikle grunnleggende ferdigheter i barnehagehverdagen.
- Vi skal jobbe kontinuerlig med det fysiske rommet og materialet, som er en stor del av læringsmiljøet på Nardosletta barnehager.
- Vi skal delta i prosjektet "Liten og ny" som skal styrke både voksenfellsskap og barnefellesskap i våre barnehager.
- Vi skal fortsatt delta i nettverk Barn og rom og Reggio nettverk.
- Tettere dialog med foreldre i hverdagen og medvirkning fra foreldre / foresatte inn mot innholdet i bhg.
- Vi skal bruke ukeslutt som et verktøy inn mot refleksjon for å skape utvikling og kompetanseheving (pedagogisk dokumentasjon). I tillegg er ukeslutt et verktøy for vurderingsarbeidet i barnehagen.
- Vi skal jobbe systematisk med miljøarbeid knyttet mot vårt grønne flagg, og vi resertifiserer oss hvert år.
- Vi skal bruke Rammeplanen aktivt i vårt didaktiske arbeid når vi planlegger gjennomfører og vurderer arbeidet vårt.
 - Fagområdene skal integreres og er sentrale for opplevelser, utforskning og læring hos alle barn.
- Vi skal ha gode møtestrukturer og tydelige avklaringer rundt roller og ansvar.
- Vi jobber systematisk med Marte Meo som verktøy for å styrke samspeillet mellom barn og barn - voksen.

Implementering av rammeplanen

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon, og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.

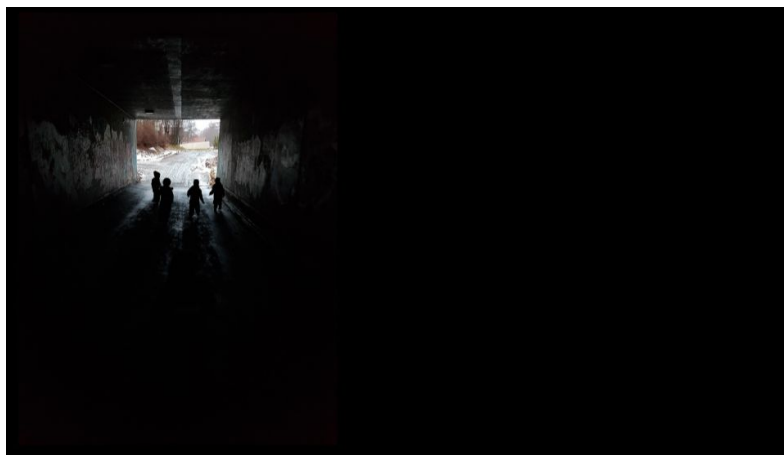
Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer, og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet, og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. barnehageloven § 22.

Vedlagt er Beredskapsplan for forebygging og avdekking av vold og seksuelle overgrep mot barn i Nardosletta barnehager:

<https://www.trondheim.kommune.no/globalassets/10-bilder-og-filer/01-barnehager/barnehager-n-s/nardosletta-barnehager/bilder/beredskapsplan/beredskapsplan.pdf>

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold, og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftige samfunn.

Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

Barnehagen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. For samiske barn betyr dette å leve i samklang med, nyttiggjøre seg av og høste av naturen.

Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Vi skal høsten 2019 delta i folkehelseprosjektet "Liten og ny i barnehagen". Prosjektet er et samarbeid med RKBU og Trondheim kommune, og skal gi oss økt kompetanse rundt små barns oppstart i barnehagen.

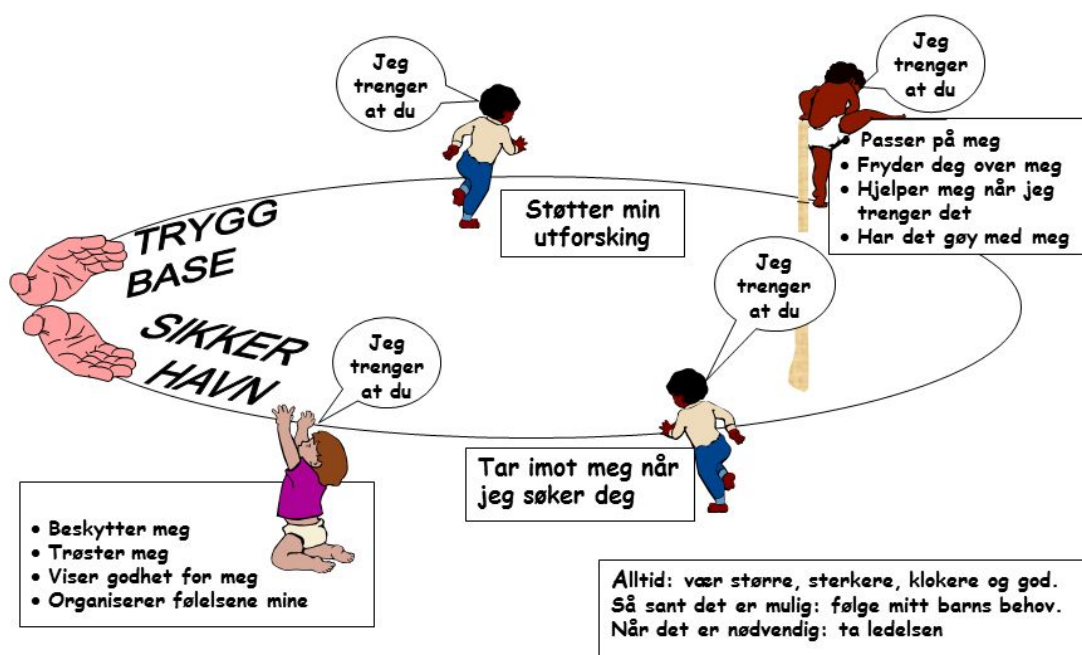
Barnehagen skal tilpasse rutiner, og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hver vår blir nye foreldre invitert til et foreldremøte der vi informerer om barnehagens planer og pedagogikk, viser frem bhg og får hilse på personalet.

Trygghetssirkelen

Foreldre med fokus på barnets behov

© Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell, 1999

HVORDAN SKAL VI JOBBE MED DETTE?

LITEN OG NY I BARNEHAGEN

NÅR	HVA	HENSIKT	ANSVAR
AUGUST	Oppstart/tilvenning for barn og foreldre/foresatte. Trygghet og tilknytning Organisere	<ul style="list-style-type: none"> - Trygghetssirkelen som bakgrunn - Skape fellesskapsfølelse - Legge til rette så barn og familier blir kjent 	Alle. Hovedansvar ped.leder Ped.leder
SEPTEMBER	Oppstart/tilvenning for barn og foreldre/foresatte. Trygghet og tilknytning - DUGNAD	<ul style="list-style-type: none"> - Trygghetssirkelen som bakgrunn - Skape fellesskapsfølelse, relasjonsbygging - Legge til rette så barn og familier blir kjent 	ALLE ALLE
OKTOBER			
NOVEMBER			
DESEMBER			
JANUAR	Lage oversikt over hvor mange barn som slutter og evt. fortsetter til høsten	Skape oversikt over hvor mange nye barn som skal begynne til høsten	
FEBRUAR			
MARS			
APRIL	Foreldremøte nye barn	Info. møte. Presentasjon av bhg og de ulike avdelingene. Svare på spm. fra foreldre	Ped.ledere
MAI	Oppstartsamtaler Besøk av nye barn -Velkomstbrev	Føle seg velkommen Avklare forventninger praktisk info.	Ped.ledere
JUNI	Oppstartsamtaler	Føle seg velkommen Avklare forventninger praktisk info.	Ped.ledere/primærkontakt

Overganger innad i barnehagen

Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personalet når de bytter barnegruppe. Våren før overgang til ny avdeling skal alle i personalgruppa legge til rette for å ta imot disse barna jevnlig slik at de blir kjent i miljøet før oppstart på høsten.

Overgangen mellom barnehage og skole

Nardosletta barnehager bygger sine rutiner på Trondheim kommunes retningslinjer [“Fra barnehage til skole og SFO”](#)

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Pedagogene i barnehagen veileder barna og gir tilbakemeldinger både på positive observasjoner, og på ting som med fordel kunne blitt sagt/gjort annerledes. det er viktig for oss i Nardosletta bhg at barna utvikler et positivt selvilde, og dette er noe vi vil jobbe aktivt med ved å trekke frem det positive med hvert enkelt barn, både en til en og i gruppefellesskapet.

Vi setter stort fokus på sosial kompetanse- noe som er ekstremt viktig for at barnet skal trives på skolen. Vi synes det er viktig at barnet vet hvordan man kan få seg en venn/komme inn i leiken, enn at de kan å lese og regne før de begynner på skolen.

Pedagogene har overføringsamtaler med de aktuelle skolene og viderebringer viktig informasjon rundt barnas utvikling og eventuelle behov (med samtykke fra foreldre/foresatte)

På sommerfesten har vi roseseremoni for skolestarterne, for å markere overgangen fra barnehagen til skolen.

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

NÅR	HVA	HENSIKT	ANSVAR
AUGUST	Planlegge innhold for førskolegruppa gjennom året som kommer. <ul style="list-style-type: none"> • Språkløyper 	Trygghetssirkelen som bakgrunn Forutsigbarhet til barn, personalet og foreldre	Ped.leder i samarbeid med øvrig personalet.
SEPTEMBER	Oppstart førskolegruppa. Kartlegging minoritetsbarn	For å kunne legge til rette på en best mulig måte for alle barn.	Ped.leder
OKTOBER	Barnesamtaler. Barns tanker om skolestart	Barns medvirkning og barnets stemme skal bli hørt, fulgt opp og bekreftet.	ALLE
NOVEMBER			
DESEMBER			
JANUAR	Besøke utemiljøet på skolen barna skal begynne.	Bli litt kjent i skolemiljøet. Legge til rette for å følge opp tanker og undringer barna har rundt skolestart.	ALLE
FEBRUAR	<ul style="list-style-type: none"> • Skrivedans • Innskriving på skolen 	Språkstimulerende og motorisk aktivitet. Styrke fellesskapsfølelsen	De som har ansvar for førskolegruppa
MARS	Samtale med foreldre og barn ang. skolestart. "Her er jeg"		Ped.leder
APRIL	Overføringssamtaler m/skolen	Utveksle info. tanker og refleksjoner mellom bhg. og skole	Ped.leder
MAI	Bhg. drar til skolen for å bli bedre kjent i miljøet.	Tryggere barn det miljøet de skal møte	ALLE
JUNI	Felles avslutningstur for alle førskolebarn på enheten		

Vurderingsarbeid:

Kontinuerlig vurderingsarbeid

Månedlig evaluering:

1. Hva har vi vært opptatt av, utforsket og undret oss over- og hvordan forfølger vi det videre? Og hva har det ført til for enkeltbarn og barnegruppa?
2. Hvordan følger vi enkeltbarnet og gruppa gjennom trygghets sirkelen i løpet av barnehagedagen?
3. Beskriv hver medarbeiders engasjement og bidrag innenfor det pedagogiske arbeidet sammen med barn.
4. Hvordan har dere brukt ukeslutt/månedsbrev
 - som utgangspunkt for refleksjon rundt språkarbeid.
 - som verktøy for refleksjon
 - med barn
 - i kommunikasjon med foreldre
 - hva har vi oppdaget gjennom ukeslutt som vi bringer inn i videre planlegging?

Halvårsevaluering: (juni og desember)

1. Hvilke oppdagelser har vi gjort oss som har hatt betydning for det pedagogiske arbeidet det siste halve året?
2. Hvordan ser vi sammenhenger mellom det det pedagogiske arbeidet og enhetens 4 hovedmål?
 1. Barn og unge har fremragende kompetanse sosialt, språklig og faglig
 2. Barn og unges oppvekstmiljø er alle voksnes ansvar
 3. Barn og unge er unike og hører til i samme fellesskap
 4. Vi er et felles lag som møter barn og unge med kjærlighet, respekt og kompetanse.
3. Hva må vi prioritere neste halvår slik at vi lykkes i større måloppnåelse?

Foreldresamarbeid:

For å sikre at alle barn har likeverdige muligheter til læring og utvikling, er det viktig med et godt foreldresamarbeid. Foreldre er barnas hovedomsorgsgivere, og det er de som har sterkest påvirkning på sine barn.

Utover foreldresamtaler er det viktig å styrke det daglige samarbeidet med foreldrene i bringe og hentesituasjoner, samt ulike foreldretreff i barnehagen på dagtid. Ukeslutt og pedagogiske dokumentasjoner skal gi informasjon om hverdagen i barnehagen og være et grunnlag for kvalitative samtaler med foreldre/foresatte.

Vi skal nå foreldre og barn så tidlig som mulig, for at vansker skal avta eller bli borte. I samarbeid med foreldre søkes eksternt kompetanse ved behov. Fagteam skal sikre helhetlig og tverrfaglighet i møte med barn og familier med hjelpebehov. Foreldre og barnehage samarbeider ved all type overganger og beslutter i fellesskap hvilken informasjon vi skal gi.

Minoritetsfamilier:

Det er viktig at personalet i barnehagen oppmuntrer foreldrene til å snakke morsmål hjemme, og ikke en blanding av de to språkene. Dette fordi at et godt utviklet morsmål er det beste utgangspunktet for å lære seg et andrespråk.

Vi må også være klar over at det er store forskjeller fra kultur til kultur når det gjelder ulike begrep og betydninger. Dette gjelder ord og uttrykk, ja/nei, øyekontakt osv.

I forbindelse med førstegangssamtale og foreldresamtaler bør vi bruke tolk, slik at vi kan være sikre på at foreldrene og vi har formidlet oss forståelig for hverandre.

Samarbeidspartnere:

- BFT
- Nærskoler
- DMMH
- NTNU
- Strinda vgs
- Hoeggen skole
- Reggio nettverk
- Barn og rom nettverk
- Grønn barneby
- FORUT

Felles tradisjoner for Nardosletta Barnehager/Høytider:

- Førskolegruppa - Hoeggen kirke før påske
- Nissefest
- Utkledningsdag
- Sommerfest
- FN dagen
- Lucia
- 16 mai tog

